

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1Sžk/18/2021
Identifikačné číslo spisu: 4016200934
Dátum vydania rozhodnutia: 30. marca 2023
Meno a priezvisko: JUDr.,PhD.,LL.M Jana Hatalová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:4016200934.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a členov senátu JUDr. Kataríny Cangárovej, PhD. LL.M. (sudca spravodajca) a JUDr. Mariána Fečíka v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): G. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. O. XX, B., právne zastúpený: JUDr. Pavol Gráčik, advokát, so sídlom Farská 40, Nitra, IČO: 51 721 554, proti žalovanému: Okresný úrad Nitra, odbor opravných prostriedkov, referát starostlivosti o životné prostredie, so sídlom Štefánikova trieda 69, Nitra, za účasti: 1/ Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o., so sídlom Horné lúky 4540/1, Nitra, IČO: 48 302 392, právne zastúpený: CMS Cameron McKenna Nabarro Olswang, advokáti, v.o.s., so sídlom Na Poříčí 1079/3a, Praha 1, za ktorú koná CMS Cameron McKenna Nabarro Olswang, advokáti, v.o.s., organizačná zložka, so sídlom Staromestská 3, 811 03 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 51 034 166, 2/ MH Invest, s.r.o., so sídlom Mlynské Nivy 44/A, Bratislava, IČO: 36 724 530, právne zastúpený: JUDr. Allan Böhm, AK Böhm & Partners, so sídlom Jesenského 2, 811 02 Bratislava, 3/ Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu, Mlynské nivy 44/b, 821 09 Bratislava, 4/ Združenie domových samospráv, o.z., so sídlom Rovniankova 1667/14, Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 31 820 174, 5/ Nitra Invest, s.r.o., so sídlom Mostná 29, Nitra, IČO: 36 561 690, 6/ DESIGN ENGINEERING, a. s., so sídlom Palisády 33, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 609 633, 7/ G.. H. Z., nar. XX.XX.XXXX, W. XX, X., 8/ N.. Y. T., nar. XX.XX.XXXX, L. J. X, B., 9/ L. P., nar. XX.XX.XXXX, Y. X, B., 10/ L. S., nar. XX.XX.XXXX, L. J. XX, B., v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/251/2016 zo dňa 24.06.2020 o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.: OU-NR-OOP4-2016/034208-4 zo dňa 25.08.2016, takto

r o z h o d o l :

I. Najvyšší správny súd kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

II. Účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

O d ô v o d n e n i e

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Dňa 24.02.2016 doručila spoločnosť Jaguar Land Rover Slovakia, s.r.o., Vysoká 2/B, Bratislava na Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej aj „prvostupňový orgán“) žiadosť o stavebné povolenie na stavbu „Automotive Nitra Project“ v rozsahu stavebných objektov: SO 601 Energetické centrum, SO 602 Sprinkler 1, SO 741 Vodovodný rozvod, SO 742 Rozvod požiarnej vody, SO 752 Dažďová kanalizácia, SO 753 Dažďová zaolejovaná kanalizácia, SO 754 ORL, SO 760 Splašková kanalizácia a SO 761 Čerpacia stanica splaškovej kanalizácie.

2. Prvostupňový orgán vydal dňa 20.05.2016 rozhodnutie č. OU-NR-OSZP3-2016/013715-13/F40 (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“), ktorým stavebníkovi - spoločnosti Jaguar Land Rover Slovakia, s.r.o. vydal povolenie podľa § 26 ods. 1 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách (ďalej aj „zákon o vodách“ alebo „vodný zákon“) na vybudovanie stavebných objektov (vodných stavieb) v katastrálnom území I. a J.: SO 601 Energocentrála, SO 602 Sprinkler, SO 741 Vodovodný rozvod, SO 742 Rozvod požiarnej vody, SO 752 Dažďová kanalizácia, SO 753 Dažďová zaolejovaná kanalizácia, SO 754 ORL, SO 760 Splašková kanalizácia, SO 761 Čerpacia stanica splaškovej kanalizácie + technologické vybavenie stanice.

3. Dňa 01.07.2016 bolo v zákonom stanovenej lehote doručené odvolanie žalobcu voči prvostupňovému rozhodnutiu. Žalobca v podanom odvolaní v plnom rozsahu poukázal na obsah svojich písomných námietok zo dňa 05.04.2016 a žiadal, aby odvolací správny orgán prvostupňové rozhodnutie zrušil.

4. O podanom odvolaní rozhodol žalovaný rozhodnutím č. OU-NR-OOP4-2016/034208-4 zo dňa 25.08.2016 (ďalej aj „preskúmané rozhodnutie“) tak, že odvolanie žalobcu zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Žalovaný mal za to, že prvostupňové rozhodnutie spĺňa všetky zákonné náležitosti podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), § 26 zákona o vodách a § 66 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej aj „stavebný zákon“). Žalovaný sa stotožnil s postupom prvostupňového orgánu pri vydávaní stavebného povolenia na predmetné vodné stavby. Konštatoval tiež, že v prvostupňovom rozhodnutí sú v podmienkach stavebného povolenia zohľadnené podmienky vyplývajúce zo stanovísk dotknutých orgánov. Dotknuté orgány ani organizácie nevydali žiadne zamietavé stanovisko, ktoré by bránilo vydaniu stavebného povolenia na predmetné vodné stavby.

5. V napadnutom rozhodnutí žalovaný ďalej uviedol:

- prvostupňový orgán neopomenul práva žalobcu ako účastníka konania, písomnosti mu doručoval a s jeho námietkami sa v konaní zaoberal,
- stavebník doložil dňa 07.04.2016 do spisového materiálu riadne splnomocnenia, čím bol odstránený nedostatok jeho žiadosti, stavebník doložil doklady o vlastníctve dotknutých pozemkov pred vydaním stavebného vodoprávneho povolenia, prvostupňový orgán si zaobstaral vyjadrenia dotknutých orgánov potrebné pre vydanie predmetného stavebného povolenia,
- predmetné stavby sa majú realizovať v rámci výstavby strategického parku, na ktorý vydalo Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky Osvedčenie o významnej investícii č. 13489/2016-1000-02437 zo dňa 14.01.2016 podľa § 3 ods. 2 zákona č. 175/1999 Z. z. niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov,
- stavebník preukázal, že má k jednotlivým pozemkom týkajúcim sa predmetných vodných stavieb iné právo, ktoré pred vydaním stavebného povolenia preukázal v súlade s § 58 ods. 2 stavebného zákona (Zmluvu o budúcich zmluvách medzi MH Invest s.r.o. a Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. zo dňa 11.12.2015, zmluvy o budúcich zmluvách o zriadení vecného bremena zo dňa 05.04.2016, Dohodu o postúpení práv z vecného bremena uzatvorenú medzi MH Invest s.r.o. a Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. zo dňa 25.03.2016),
- činnosť súvisiaca s parkovaním a dopravným napojením objektu SO 301 Úprava karosérií je riešená v druhej fáze projektu Automotive Nitra Project a je posudzovaná v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o

posudzovaní vplyvov na životné prostredie (ďalej aj „zákon EIA“), a nesúvisí s povoľovaním predmetných vodných stavieb,

- otázka súladu stavby so zámerom Automotive Nitra Project je riešená v stanovisku Okresného úradu Nitra, odboru starostlivosti o životné prostredie č. OU-NR-OSZP3-2016/014931 zo dňa 23.03.2016, v ktorom príslušný orgán posudzovania vplyvov na životné prostredie tohto zámeru konštatoval, že z koncepcného hľadiska sú povoľované stavby v súlade so zákonom EIA a s rozhodnutím so zisťovacieho konania č. OU-NR-OSZP3-2015/031851-0017-F36 zo dňa 08.10.2015. Ďalej tento orgán uviedol, že posúdil predložený návrh na začatie stavebného konania podľa stavebného zákona a nezistil v ňom také skutočnosti, ktoré by boli v rozpore s podmienkami uvedenými v rozhodnutí so zisťovacieho konania,

- v spise sa tiež nachádza súhlas s použitím rozhodnutia zo zisťovacieho konania č. OU-NR-OSZP3-2015/031851-0017-F36 od spoločnosti SARIO pre MH Invest zo dňa 31.12.2015 a následne od spoločnosti MH Invest pre spoločnosť Jaguar Land Rover s.r.o. zo dňa 31.03.2016.

II.

Konanie na krajskom súde

6. Včas podanou žalobou na Krajský súd v Nitre (ďalej aj „krajský súd“) sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ako aj prvostupňového rozhodnutia, ich zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie a rozhodnutie. Zároveň žiadal priznať úplnú náhradu trov konania.

7. Krajský súd napadnutým rozsudkom sp. zn. 11S/251/2016 zo dňa 24.06.2020 podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj „SSP“) žalobu ako nedôvodnú zamietol.

8. Krajský súd v napadnutom rozsudku poukázal na úlohu správnych súdov v správnom súdnictve pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy vychádzajúc zo zásady iudex ne eat ultra petita partium (sudca nech nejde nad návrhy strán), ktorá vyplýva z § 134 ods. 1 a 2 SSP, teda na potrebu konkrétneho tvrdenia žalobcu (osobitná náležitosť žaloby), že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím správneho orgánu, pričom musí ísť o subjektívne práva vyplývajúce z právneho predpisu. Žalobca musí poukázať na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje porušenie svojho práva správnym orgánom. Pokiaľ ide o žalobné body žalobcu, na základe ktorých žiadal súd o zrušenie rozhodnutia žalovaného a prvostupňového orgánu, krajský súd mal za preukázané, že žalobca nezákonnosť napadnutých rozhodnutí špecifikoval v III. časti žaloby pod bodmi 1 až 8, avšak z týchto námietok podľa názoru súdu nevyplýva, ako bol žalobca ukrátený na svojich subjektívnych právach. Teda absentuje jedna zo základných a osobitných náležitostí žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu.

9. Žalobca v odvolaní voči prvostupňovému rozhodnutiu neuviedol žiadne konkrétne odvolacie námietky, ale poukázal na svoju argumentáciu nachádzajúcu sa v spise vo forme písomných námietok zo dňa 05.04.2016. Podľa krajského súdu žalovaný takýmto postupom žalobcu nemal podklad pre odvolacie konanie a postup podľa § 59 ods. 1 Správneho poriadku a pokiaľ sa žalovaný stotožnil so zisteniami prvostupňového orgánu a dospel k záveru, že jeho rozhodnutie je vecne správne, nie je možné mu vytknúť, že žalovaný nepostupoval dôsledne podľa § 59 Správneho poriadku, ako to všeobecne tvrdí žalobca. Krajský súd preto dospel k záveru, že pri nedostatku odvolacích dôvodov je záver žalovaného o potvrdení rozhodnutia stavebného úradu podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku správny a súladný so zákonom.

10. Krajský súd ďalej poukázal na to, že žalobné námietky o nezákonnosti rozhodnutia žalovaného a prvostupňového orgánu nie sú totožné s podanými námietkami v stavebnom konaní a ani s odvolacími dôvodmi v podanom odvolaní žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu (zo žalobných bodov časti III. body 1 až 8 žalobca v písomných námietkach uplatnil iba námietky v časti III body 2, 3, 4, 5, 6. Žalobné body 2 a 7 neuplatnil v písomných námietkach a v podanom odvolaní žalobca neuplatnil ani jeden z uvedených bodov).

11. Z obsahu administratívneho spisu žalovaného a prvostupňového orgánu je podľa názoru krajského súdu nesporné, že žalobca bol účastníkom administratívneho (stavebného) konania. Stavebný úrad s ním ako s účastníkom administratívneho konania aj konal (žalobca bol účastníkom zisťovacieho konania podľa zákona EIA), zaoberal sa jeho námietkami a pripomienkami predloženými v stavebnom konaní.

12. Krajský súd poukázal na to, že žalobné dôvody pod č. III body 1 až 7 už boli riešené a právne posudzované v rozsudku krajského súdu č. k. 11S/236/2016-483 zo dňa 12.09.2018, č. k. 11S/247/2016-386 zo dňa 26.02.2020 a č. k. 11S/220/2017-270 zo dňa 15.05.2019, č. k. 11S265/2016 zo dňa 17.06.2020 (bod č. 49) a č. k. 11S/5/2017-594 zo dňa 15.01.2020 (bod 8 časti III. žaloby). Krajský súd v uvedených veciach dospel k záveru, že neboli dané dôvody pre zrušenie správneho rozhodnutia, ktoré bolo vydané v súlade so zákonom. Krajský súd dal v uvedených rozhodnutiach dostatočnú odpoveď na zásadné námietky žalobcu, a preto sa senát krajského súdu v preskúmvanej veci v celom rozsahu stotožnil s názorom krajského súdu vysloveným v uvedených rozhodnutiach a v súlade s § 140 SSP na nich poukázal.

13. K žalobným bodom, ktoré neboli totožné s uplatnenými písomnými námietkami a odvolacími dôvodmi, krajský súd uviedol, že tie bolo potrebné vyhodnotiť podľa § 61 stavebného zákona, v ktorom je zakotvená koncentračná zásada uplatňovaná v stavebnom konaní, teda po termíne určenom stavebným úradom sa na pripomienky a námietky účastníkov konania neprihliada. Uvedená koncentračná zásada platí aj pre odvolací správny orgán, ktorý rozhoduje o opravnom prostriedku proti prvostupňovému rozhodnutiu v rozsahu vznesených námietok. Stanoviská dotknutých orgánov, ktoré sa nevyjadrili, sa považujú za kladné, stavebný úrad však musí zainteresované subjekty na túto skutočnosť písomne upozorniť a jednoznačne určiť lehotu na uplatnenie ich pripomienok a námietok (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20.07.2011 č. k. 6 Sžp 1/2011), pričom o takýto prípad ide aj v prejednávanej veci.

14. K námietke žalobcu pod č. III bodu 4, ktorou namietal postup prvostupňového orgánu z dôvodu, že žiadosť stavebníka nebolo úplná, krajský súd uviedol, že sa jednalo o odstrániteľnú vadu, ktorá bola odstránená a táto skutočnosť nemala za následok nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu. Krajský súd mal zo spisu žalovaného za preukázané, že v spise sa nachádzala plná moc stavebníka (s neskorším dátumom ako podaná žiadosť) pre spoločnosť Konstrukt plus, s.r.o., ktorá v jeho mene podala žiadosť. Stavebník iba potvrdil (konvalidoval) postup podpísaného zástupcu na podanie stavebnej žiadosti v jeho mene. Ani chyby v písaní nemali za následok nezákonnosť napadnutého rozhodnutia, stavebný úrad tieto chyby postupom podľa § 47 ods. 6 správneho poriadku napravil a verejnou vyhláškou oznámil všetkým účastníkom konania, teda i žalobcovi. Preto nie je opodstatnená ani námietka žalobcu, že nebol prizvaný ku konaniu dňa 21.04.2016, na ktorom sa riešili pripomienky žalobcu za účasti stavebníka a projektanta. O tomto úkone boli účastníci konania riadne upovedomení (vrátane doloženia ďalších dokladov k žiadosti) verejnou vyhláškou zverejnenou na miestach a v časoch uvedených v rozhodnutí.

III.

Konanie na kasačnom súde

15. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca (sťažovateľ) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP, t. j. že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

16. Sťažovateľ poukazoval na nezákonnosť celého procesu vydávania stavebného povolenia z dôvodu nenaplnenia podmienok § 32 ods. 2 stavebného zákona. Podľa sťažovateľa je aplikácia § 32 ods. 2 stavebného zákona možná len v prípade povoľovania stavieb tvoriacich významnú investíciu v podobe výstavby strategického parku podľa § 1 ods. 3 zákona č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov, ale nie v prípade povoľovania stavieb tvoriacich jednotlivé ďalšie významné investície v strategickom parku na základe osobitných osvedčení. Osvedčenie na vybudovanie významnej investície pre Jaguar Land Rover

Slovakia, s.r.o. bolo vydané podľa § 1 ods. 2 zákona č. 175/1999 Z. z. ako osvedčenie pre významnú investíciu realizovanú v rámci strategického parku, zatiaľ čo spoločnosti MH Invest, s.r.o. bolo vydané osvedčenie o významnej investícii v podobe vybudovania strategického parku podľa § 1 ods. 3 písm. b) zákona č. 175/1999 Z. z. (významnou investíciou je aj stavba, ktorej výstavbu bude zabezpečovať podnik so 100 % majetkovou účasťou štátu, ak uskutočnenie tejto stavby je nevyhnutné na zabezpečenie prípravy územia na realizáciu strategického parku a vláda o nej rozhodla, že jej uskutočnenie je vo verejnom záujme). Stavebnému konaniu tak malo a muselo predchádzať územné konanie, ktoré však neprebehlo.

17. Sťažovateľ tiež poukázal na skutočnosť, že strategický park v Nitre definovaný osvedčením vydaným pre MH Invest, s.r.o., nie je obsiahnutý v územnom pláne mesta Nitry, čím nie je naplnená hypotéza právnej normy § 32 ods. 2 stavebného zákona „...ak priestorové usporiadanie územia a funkčné využívanie územia, ktoré nie je v rozpore s ich umiestnením, vyplýva z územného plánu obce alebo z územného plánu zóny“.

18. Sťažovateľ ďalej namietal, že strategický park, v rámci ktorého sa má realizovať významná investícia „Automotive Nitra Project“, ktorej súčasťou je povolená stavba, nebol posúdený z hľadiska vplyvov na životné prostredie, a preto je celý proces vydávania stavebných povolení nezákonný a nemôžu byť legítimne ani stavby, ktoré sú/budú realizované v predmetnom strategickom parku. Sťažovateľ poukázal, že obdobný strategický park na Slovensku - Strategický park Haniska sa bude posudzovať (povinné hodnotenie) v zmysle zákona EIA.

19. Sťažovateľ tiež namietal, že krajský súd sa nevysporiadal s namietanou vecnou nepríslušnosťou správnych orgánov, ktoré rozhodovali v stavebnom konaní, ktorá pramenila z nerešpektovania § 117b stavebného zákona, podľa ktorého ak ide o uskutočnenie stavby, ktorá je významnou investíciou podľa osobitného predpisu, pôsobnosť stavebného úradu vykonáva obvodný úrad v sídle kraja, pričom zákonom č. 180/2013 Z. z. prešli kompetencie obvodných úradov na okresné úrady v sídle kraja, ktorý mal byť vecne príslušným v tomto konaní. Krajský súd poukázal na § 120 stavebného zákona, podľa ktorého je vecná príslušnosť založená na špeciálnom stavebnom úrade, ktorá má prednosť pred všeobecnou právnou úpravou. Podľa sťažovateľa takýto výklad nie je správny z dôvodu, že § 117b je vo vzťahu k určeniu vecnej príslušnosti lex specialis. Sťažovateľ má za to, že § 117b stavebného zákona je vo vzťahu nadradenosti k § 120 stavebného zákona, ktorý by sa aplikoval len v prípade, ak by sa jednalo o vodnú stavbu, ktorá by nebola významnou investíciou.

20. Sťažovateľ kasačnému súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok krajského súdu postupom podľa § 462 ods. 1 SSP zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov kasačného konania.

21. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že postup krajského súdu bol pri vydávaní napadnutého rozhodnutia zákonný a vecne správny.

22. Z ďalších účastníkov konania sa k podanej kasačnej sťažnosti vyjadril iba ďalší účastník 1/ Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o., a to písomným podaním zo dňa 16.10.2020. Uviedol, že rozhodnutia správnych orgánov ako i krajského súdu považuje za správne a zákonné, vydané v súlade so všeobecne záväznými predpismi, a teda pri ich vydávaní nedošlo k pochybeniam, ktoré by zakladali dôvody na ich zmenu alebo zrušenie.

23. Ďalší účastník 1/ vyslovil názor, že žalobu žalobcu bolo potrebné posudzovať v zmysle § 178 ods. 3 SSP ako žalobu zainteresovanej verejnosti, a teda v zmysle § 42 SSP v spojení s § 2 ods. 2 SSP sa žalobca mal domáhať porušenia verejného záujmu v oblasti životného prostredia, ktoré však v konaní nijako nepreukázal a taktiež nepreukázal zásah do jeho subjektívnych práv. Odmietol tvrdenie žalobcu o potrebe vypracovania územného plánu zóny a hypotézu § 32 ods. 2 stavebného zákona považoval za naplnenú. Z územného plánu obce Lužianky ako i mesta Nitra vyplýva funkčné usporiadanie, a zo zastavovacieho plánu predloženého v konaní o vydanie stavebného povolenia na prvý stavebný objekt

areálu vyplýva priestorové usporiadanie strategického parku. V predmetnej veci nenastal prípad, kedy sa v zmysle § 12 ods. 1 stavebného zákona spracúva územný plán zóny pre časť obce.

24. V súvislosti s namietanou absenciou konania o posudzovaní vplyvov podľa zákona EIA, ďalší účastník poukázal na rozhodnutie Okresného úradu Nitra, odboru starostlivosti o životné prostredie č. OU-NR-OSZP3-2015/031851-017-F36 zo dňa 08.10.2015, ktorým konštatoval, že navrhovaná činnosť „Automotive Nitra Project“, ktorej súčasťou sú predmetné stavby, sa nebude posudzovať z hľadiska vplyvov na životné prostredie. Žalovaný tak bol viazaný týmto rozhodnutím a nebol oprávnený sám posudzovať zákonnosť postupu príslušných orgánov a ani zákonnosť nimi vydávaných rozhodnutí.

25. Záverom ďalší účastník 1/ poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR ako i Ústavného súdu SR, zdôrazňujúc princíp proporcionality medzi namietanou nezákonnosťou správneho rozhodnutia a dôsledkami prípadného vyhovenia kasačnej sťažnosti a to najmä na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžp/3/2013 zo dňa 30.01.2014, 4Sž/98-102/02 zo dňa 17.12.2002, 1Sžf/30/2015 zo dňa 01.12.2016, 8Sž 29/2011 zo dňa 24.07.2012, 7Asan/3/2018 zo dňa 20.02.2019, 3Asan/3/2016 zo dňa 21.03.2018, 3Asan/12/2018 zo dňa 23.01.2019 ako i 2S/31/20017 zo dňa 25.07.2018, 8Sžh/1/2010, rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS 649/2015 zo dňa 16.12.2015 a III.ÚS 502/2015 zo dňa 06.10.2015.

26. Kasačná sťažnosť sťažovateľa tak podľa ďalšieho účastníka 1/ nie je dôvodná, pretože sťažnostné body sťažovateľa nepreukazujú nezákonnosť konania a vydaných rozhodnutí, a teda neexistujú dôvody, ktoré by odôvodňovali zrušenie napadnutého rozsudku. Kasačnému súdu navrhol, aby podanú kasačnú sťažnosť postupom podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

IV.

Právny názor Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky

27. Najvyšší správny súd SR začal vykonávať svoju činnosť odo dňa 01.08.2021 (§ 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Výkon súdnictva prešiel z Najvyššieho súdu SR na Najvyšší správny súd SR odo dňa 01.08.2021 vo všetkých veciach, v ktorých je od 01.08.2021 daná právomoc Najvyššieho správneho súdu SR (čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Prejednávaná vec bola pôvodne predložená Najvyššiemu súdu SR a bola jej pridelená sp. zn. 1Sžk/18/2021. Od 01.08.2021 je na konanie v tejto veci príslušný Najvyšší správny súd SR. Vec bola náhodným výberom pridelená kasačnému senátu 1S Najvyššieho správneho súdu SR, ktorý o nej rozhodol v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia pod pôvodnou spisovou značkou.

28. Senát Najvyššieho správneho súdu SR konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1 SSP, § 443 ods. 1 SSP) a že ide o rozsudok, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 SSP), jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

29. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho správneho súdu SR. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30.03.2023 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

30. Podľa § 26 ods. 1 zákona o vodách, povolenie orgánu štátnej vodnej správy sa vyžaduje na uskutočnenie vodnej stavby, jej zmenu, zmenu v užívaní, zrušenie alebo odstránenie vodnej stavby

31. Podľa § 32 ods. 2 stavebného zákona územné rozhodnutie sa nevyžaduje na umiestnenie strategického parku a na prípravu územia na realizáciu strategického parku, na ktoré bolo vydané osvedčenie o významnej investícii podľa osobitného predpisu, ak priestorové usporiadanie územia a

funkčné využívanie územia, ktoré nie je v rozpore s ich umiestnením, vyplýva z územného plánu obce alebo z územného plánu zóny.

32. Predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol správnu žaloba sťažovateľa, ktorou sa domáhal súdneho prieskumu rozhodnutia žalovaného a prvostupňového orgánu, ktorým bolo stavebníkovi spoločnosti Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. vydané povolenie podľa § 26 ods. 1 zákona o vodách na vybudovanie vodných stavieb.

33. Kasačný súd po vykonaní súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím pri aplikácii zákonnej úpravy uvedených právnych predpisov postupom podľa Správneho súdneho poriadku dospel k zhodnému záveru ako krajský súd. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti žalobcu vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu a s námietkami sťažovateľa uvedenými v kasačnej sťažnosti. S prihliadnutím na § 461 SSP dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov, ktoré spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku krajského súdu vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku.

34. Námietka sťažovateľa týkajúca sa porušenia § 32 ods. 2 stavebného zákona v dôsledku absencie územného rozhodnutia, bola zo strany kasačného súdu vyhodnotená ako nedôvodná. Pokiaľ ide o nesplnenie prvej podmienky hypotézy ustanovenia § 32 ods. 2 stavebného zákona „územné rozhodnutie sa nevyžaduje na umiestnenie strategického parku a na prípravu územia na realizáciu strategického parku“, kasačný súd poukazuje na to, že táto skutočnosť nebola sťažovateľom namietaná v lehote na podanie správnej žaloby. Podľa § 441 SSP v kasačnej sťažnosti nemožno uplatňovať nové skutočnosti a dôkazy okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podanej kasačnej sťažnosti. Novoty v kasačnom konaní zásadne nie sú prípustné, pretože kasačná sťažnosť je mimoriadnym opravným prostriedkom a režim koncentrácie konania nepripúšťa od istej fázy uplatňovanie práva novôt. Preto všetky skutočnosti a dôkazy tieto skutočnosti preukazujúce musí sťažovateľ uviesť a navrhnuť už v konaní pred krajským súdom. Pre úplnosť však kasačný súd poukazuje na právny názor Najvyššieho správneho súdu SR vyjadrený v rozsudku sp. zn. 10Sžk/20/2021 zo dňa 17.02.2023 k totožnej sťažnostnej námietke sťažovateľa: „(39) ... V zmysle § 32 ods. 2 stavebného zákona sa územné rozhodnutie nevyžaduje nielen na umiestnenie strategického parku, ale ani na prípravu územia na realizáciu strategického parku, na ktoré bolo vydané osvedčenie o významnej investícii (podľa § 1 ods. 3, 8, 11 a 12 zákona č. 175/1999 Z. z.), ak priestorové usporiadanie územia a funkčné využívanie územia, ktoré nie je v rozpore s ich umiestnením, vyplýva z územného plánu obce alebo z územného plánu zóny. Prípravou územia sú podľa § 1 ods. 12 zákona č. 175/1999 Z. z. činnosti nevyhnutné na zabezpečenie realizácie strategického parku, vrátane výstavby alebo pokračovania výstavby súvisiacich a doplnkových stavieb a zariadení a iných obdobných prípravných činností. (40) V danom prípade osvedčenie o významnej investícii na umiestnenie strategického parku vyplývalo z osvedčení Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 20801/2015-1000-33509 z 13.7.2015 a č. 20801/2015-1000-35613 z 22.7.2015 vydaných pre stavbu „Vybudovanie strategického parku“ pre spoločnosť MH Invest s.r.o. (navyššie bolo vydané aj osvedčenie č. 13489/2016-1000-02437 zo dňa 14.01.2016 pre spoločnosť Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. pre vybudovanie stavby automobilového projektu v rámci strategického parku). Tieto považuje kasačný súd na účely splnenia prvej podmienky § 32 ods. 2 stavebného zákona za dostatočné, pretože v prejednávanej veci kolaudované stavby sa takisto nachádzajú na území strategického parku, a sú súčasťou prípravy objektov v rámci územia strategického parku, hoci ich aj realizuje ako stavebník spoločnosť Jaguar Land Rover s.r.o. avšak opäť len v rámci územia strategického parku. Kasačný súd je teda v zhode s názorom žalovaného i krajského súdu v tom, že umiestnenie kolaudovaných stavieb spadalo pod rozsah ustanovenia § 32 ods. 2 stavebného zákona, pretože priestorovo i z hľadiska účelu ich umiestnenia na nich dopadá výnimka z potreby územného rozhodnutia vyplývajúca z citovaných osvedčení o významnej investícii.“

35. Splnená pritom bola aj ďalšia zákonná podmienka § 32 ods. 2 stavebného zákona, pretože umiestnenie výstavby strategického parku nebolo v rozpore s platnou územnoplánovacou

dokumentáciou mesta Nitra, keďže vyplývalo z územného plánu mesta (bez potreby vypracovania územného plánu zóny pre priestorovo funkčný celok Dražovce), ktorý bol schválený Všeobecne záväzným nariadením mesta Nitra č. 3/2003 v znení dodatkov č. 1 až 5. Samotná skutočnosť, že v územnom pláne sú príslušné lokality označené s funkčným využitím „priemyselny park sever“ a nie „strategický park“ je bez právneho významu, keďže územný plán bol v danom rozsahu prijatý skôr, než bol termín „strategický park“ normatívne zavedený (rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžk/19/2021 z 29.9.2022). Navyše, v záväznom stanovisku č. 22396/2015 zo dňa 15.12.2015 Mesto Nitra uvádzalo súlad predmetných stavieb so schváleným územným plánom mesta Nitra, ktoré bolo podkladom pre špeciálny stavebný úrad o tom, že stavba sa realizuje v súlade so schváleným územným plánom mesta.

36. Kasačný súd v tejto súvislosti poukazuje na rovnaké právne posúdenie predmetnej otázky aj v iných svojich rozhodnutiach vrátane rozsudku sp. zn. 1Sžk/48/2020 z 16.2.2022 (bod 50 odôvodnenia), ktorý prešiel testom ústavnosti uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 416/2022-21 z 17.8.2022. Totožný právny záver kasačného súdu i keď k iným stavbám je ďalej obsiahnutý aj v rozsudku sp. zn. 10Sžk/40/2020 z 23.2.2022 (bod 49 odôvodnenia) a rozsudku sp. zn. 8Sžk/42/2020 z 24.11.2021 (bod 34 odôvodnenia).

37. Najvyšší správny súd sa tiež zaoberal kasačnou námietkou žalobcu spočívajúcou v tvrdení, že v rámci strategického parku neprebehlo zisťovacie konanie v zmysle zákona EIA. Túto však nemohol pokladať za dôvodnú, pretože je zrejmé, že sa netýkala zákonnosti rozhodnutia žalovaného a ani prvostupňového rozhodnutia. Týmito rozhodnutiami bolo totiž stavebníkovi vydané povolenie pre navrhované vodné stavby. Otázka, či malo alebo nemalo prebehnúť zisťovacie konanie v rámci strategického parku je preto na účel preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného v danom prípade právne irelevantná.

38. Kasačnému súdu sú z vlastnej činnosti známe viaceré jeho rozhodnutia vydané v obdobných veciach, v ktorých sťažovateľ uplatňoval totožný sťažnostný bod, pričom zo strany kasačného súdu bol konštatovaný rovnaký právny záver. Napr. v rozsudku sp. zn. 1Sžk/48/2020 z 16.2.2022 podľa ktorého „46. K námietke sťažovateľa, že v rámci strategického parku neprebehlo zisťovacie konanie podľa zákona č. 24/2006 Z. z., najvyšší správny súd dodáva, že námietky sťažovateľa nesmerovali priamo proti rozhodnutiu žalovaného o stavebnom povolení, ale sa týkali iných rozhodnutí orgánov verejnej správy. 47. Ohľadom uvedeného dáva kasačný súd do pozornosti, že cieľom zisťovacieho konania je zistiť, či určitá navrhovaná činnosť alebo jej zmena majú alebo nemajú byť predmetom posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie - teda konania končiaceho vydaním záverečného stanoviska. Príslušný orgán na záver konania vydá rozhodnutie zo zisťovacieho konania, v ktorom konštatuje, či sa daná navrhovaná činnosť alebo zmena činnosti budú posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. alebo nie. Je však potrebné zdôrazniť, že v danom prípade predmetom konania nie je preskúmanie zákonnosti rozhodnutí o posudzovaní vplyvov predmetného strategického parku na životné prostredie.“

39. Aj v rozsudku sp. zn. 10Sžk/40/2020 z 23.02.2022 týkajúcom sa tiež vodných stavieb kasačný súd uviedol, že „50. Najvyšší správny súd sa tiež zaoberal kasačnou námietkou žalobcu, spočívajúcou v tvrdení, že v rámci strategického parku neprebehlo zisťovacie konanie v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. Túto však nemohol pokladať za dôvodnú. Ohľadom uvedeného dáva do pozornosti, že cieľom zisťovacieho konania je zistiť, či určitá navrhovaná činnosť alebo jej zmena majú alebo nemajú byť predmetom posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie - teda konania končiaceho vydaním záverečného stanoviska. Príslušný orgán na záver konania vydá rozhodnutie zo zisťovacieho konania, v ktorom rozhodne, či sa daná navrhovaná činnosť alebo zmena činnosti budú posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z.z. alebo nie. Je však potrebné zdôrazniť, že v danom prípade predmetom konania nie je preskúmanie zákonnosti rozhodnutí o posudzovaní vplyvov strategického parku Nitra na životné prostredie, ale vychádzajúc zo zásady podľa § 54 stavebného zákona, teda že každá stavba pred začatím jej realizácie musí byť predmetom posúdenia orgánom štátnej správy, či žiadateľ (stavebník) a predložená dokumentácia spĺňajú podmienky ustanovené právom na vydanie stavebného povolenia, je predmetom konania v prejednávanej veci preskúmanie zákonnosti

rozhodnutia o povolení na výstavbu a realizáciu preložiek verejných vodovodov a verejných kanalizácií, a to v rozsahu vodných stavieb špecifikovaných v rozhodnutí.“ Obdobný záver kasačného súdu vyplýva aj z jeho rozsudku sp. zn. 1SŽk/38/2020 z 24.09.2021 (bod 53 odôvodnenia).

40. Kasačný súd uvádza, že vyššie uvedené závery sa vzťahujú aj na prejednanú vec, kedy sa námietky sťažovateľa rovnako netýkali zákonnosti rozhodnutia žalovaného a ani prvostupňového rozhodnutia, a preto jeho námietku vyhodnotil ako nedôvodnú. Námietky, ktoré sa týkajú konania o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, nemajú v stavebnom konaní právnu relevanciu. Jedná sa o samostatné druhy konaní, ukončené vydaním administratívneho rozhodnutia, ktoré je spôsobilé samostatného súdneho prieskumu, a preto je prieskum skôr vydaných rozhodnutí, ktoré sú pre správny orgán záväzné, vylúčený s poukazom na § 27 SSP. Zisťovacie konanie navrhovanej činnosti Automotive Nitra Project vedené pod č. OU-NR-OSZP3-2015/031851-0017-F36 zo dňa 8.10.2015 bolo v odvolacom konaní potvrdené rozhodnutím č. OU-NR-OOP4-2015/045777 zo dňa 14.12.2015 a týmto rozhodnutím aj ukončené.

41. Pre úplnosť pritom kasačný súd dodáva, že stavebnému (vodoprávnemu) konaniu v predmetnej veci predchádzalo zisťovacie konanie, v ktorom Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie v stanovisku č. OU-NR-OSZP3-2016/014931 zo dňa 23.03.2016 konštatoval, že z koncepcného hľadiska sú povoľované stavby v súlade so zákonom EIA a s rozhodnutím zo zisťovacieho konania č. OU-NR-OSZP3-2015/031851-0017-F36 zo dňa 08.10.2015.

42. Ako nedôvodný vyhodnotil kasačný súd aj tretí sťažnostný bod týkajúci sa absencie vecnej príslušnosti správnych orgánov v danej veci. Pokiaľ je totiž predmetom stavebného (vodoprávného) konania vodná stavba, príslušnosť správneho orgánu je potrebné odvodzovať od § 60 a § 61 vodného zákona a to i vtedy, ak je uskutočňovaná stavba podľa vydaného osvedčenia významnou investíciou, resp. ak sa stavba uskutočňuje v rámci výstavby strategického parku, na ktoré bolo vydané osvedčenie o významnej investícii. Príslušnosť stavebného úradu - Okresného úradu Nitra, odboru starostlivosti o životné prostredie rozhodovať v prvom stupni vyplývala z § 61 písm. a) vodného zákona, keďže išlo o rozhodovanie podľa § 21 a § 26 vodného zákona. Jednalo sa pritom o rozhodovanie špeciálneho stavebného úradu v zmysle § 120 stavebného zákona, pretože povahu špeciálnej stavby majú aj vodné stavby. O odvolaní bol oprávnený rozhodnúť žalovaný ako okresný úrad v sídle kraja v zmysle § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vykonávajúci v druhom stupni štátnu správu vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni rozhoduje okresný úrad, ktorý má sídlo v jeho územnom obvode.

43. Aj v tomto smere možno poukázať na rozhodnutie kasačného súdu v obdobnej veci, ktorý v rozsudku sp. zn. 1SŽk/38/2020 z 24.9.2021 uviedol, že „51. Ohľadom namietanej vecnej nepríslušnosti správneho orgánu prvého stupňa kasačný súd uvádza, že túto námietku žalobcu nemohol považovať za opodstatnenú. Naopak je potrebné prisvedčiť správnosti postupu administratívneho orgánu prvého stupňa - Okresného úradu Nitra, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, ktorý v prejednávannej veci vykonával pôsobnosť ako špeciálny stavebný úrad (§ 120 stavebného zákona), keď predmet stavebného konania predstavovalo rozhodovanie o vydaní stavebného povolenia na špeciálnu stavbu, akou je aj vodná stavba. Pôsobnosť špeciálneho stavebného úradu vyplýva z osobitného právneho predpisu, ktorým je v danom prípade vodný zákon. Napokon ustanovenie § 60 vodného zákona obsahuje úpravu, že vo veciach štátnej vodnej správy vykonáva pôsobnosť okresný úrad v sídle kraja. Ďalej z dikcie ustanovenia § 61 písm. a/ vodného zákona vyplýva, že okresný úrad vo veciach štátnej vodnej správy rozhoduje v správnom konaní v prvom stupni vo veciach podľa taxatívne vymedzených ustanovení tohto zákona, medzi nimi aj vo veciach v zmysle § 21 a § 26.“

44. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti kasačný súd dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného a prvostupňového orgánu bolo vydané v súlade so zákonom, a preto krajský súd nepochybil, keď napadnutým rozsudkom žalobu sťažovateľa zamietol podľa § 190 SSP. Vychádzajúc zo skutkových okolností preskúmanej veci s poukazom na právne závery uvedené vyššie, najvyšší správny súd námietky žalobcu uvedené v kasačnej sťažnosti proti rozsudku krajského súdu spočívajúce v

nesprávnom právnom posúdení veci podľa § 440 ods.1 písm. g) SSP považoval za nedôvodné, ktoré neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu a jeho súladnosť so zákonom. Z uvedených dôvodov kasačný súd nemohol vyhovieť kasačnej sťažnosti žalobcu, a preto podľa § 461 SSP jeho kasačnú sťažnosť podanú proti napadnutému rozsudku krajského súdu zamietol.

45. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP. Sťažovateľ v kasačnom konaní úspech nemal a žalovanému náhrada trov kasačného konania prislúcha len v prípadoch, ak to možno spravodlivo požadovať a po splnení zákonom stanovených podmienok len výnimočne (§ 168 SSP), ktoré podľa obsahu súdnych spisov nenastali. Ďalším účastníkom konania kasačný súd neuložil žiadnu povinnosť, preto im rovnako náhradu trov kasačného konania nepriznal.

46. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.